

NOTULEN van de digitale vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 27 mei 2021 vanaf 22.38 uur.

Voorzitter: mevrouw N. Stemerding, burgemeester.

Griffier: de heer B.J. Urban.

Aanwezige leden: de heer A.E.T. Andringa, mevrouw S.J. Boom, de heren J.Ph. Bos, mr. drs. C. Bremmer, A. Deuzeman, drs. S.W.C. van den Dool, C.J. van der Elst, A.B. de Graaf, drs. P. 't Lam, B. Lavrijsen en E.M.L.H. Maassen, mevrouw K.S. van Meenen, de heer M.P.A. van Oostrum, mevrouw M.H.R. Persoon, de heren B.W. Reinke en J.A.E.L.M. van Rixtel, mevrouw J.C. Schroot en de heren G. Zeelt en R.J.M. Zoetemelk.

Afwezig: mevrouw drs. E.C. van Herk en de heer A. in 't Veen.

Aanwezige wethouders: de heer P. de Bruijn, de heer mr. M.N. Cramwinckel en mevrouw Spil.

1. Opening, welkom en vaststelling agenda

De **voorzitter**: Ik open de vergadering van de gemeenteraad van Voorschoten. Ik heet u allen van harte welkom. Ik heb één afmelding ontvangen, van mevrouw Van Herk.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter, de heer In 't Veen is vandaag verhinderd. Wellicht is dat bericht niet doorgekomen.

De **voorzitter**: Nee, dat had ik niet doorgekregen. Prima, dank u wel voor deze melding.

We gaan uw aanwezigheid nu vaststellen volgens de presentielijst. U weet volgens mij hoe het werkt: graag de camera en microfoon aan en dan gaan we kijken of iedereen er is.

(De voorzitter noemt de namen van de raadsleden, waarna zij achtereenvolgens te zien en te horen zijn.)

We hebben vanavond, als het goed is, een korte raadsvergadering. U kent de spreektijden: drie minuten per fractie en acht minuten voor het college. De duur van de vergadering is daarmee vastgesteld op maximaal drie kwartier.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Samenwerking warmtetransitie Leidse regio en restwarmte via WarmtelinQ+

De **voorzitter**: We gaan het voorstel bespreken om samen met de gemeenten Leiden, Katwijk, Leiderdorp, Oegstgeest en Zoeterwoude te gaan samenwerken in de warmtetransitie. Een onderdeel hiervan is een onderzoek naar de aansluiting op het transportnetwerk WarmtelinQ, bedoeld om warmte uit de Rotterdamse haven te benutten. Daarnaast is het plan om onderzoek te doen naar de mogelijke beschikbaarheid van geothermie. Hiervoor is een gezamenlijke professionele organisatie nodig. Dat is het voorstel voor hedenavond.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Wat een eer om in deze eerste bijeenkomst met u als eerste het woord te mogen voeren. Maar het kan kort. We hebben als raad in commissieverband en buiten de commissievergaderingen uitvoerig met elkaar gesproken over het voorstel dat voorligt. Er waren een aantal aandachtspunten op grond waarvan we tot de conclusie kwamen dat het zinvol was om een gezamenlijk amendement voor te bereiden. Dat ligt thans ter tafel. Het lijkt me, ook gelet op de tijd, een beetje overbodig om alles nog een keer langs te lopen in het geheel. Ik wil er toch één punt uitlichten. In het amendement wordt onder andere het mandaat van het college heel

helder geformuleerd in de beslispunten 2 en 5. Dat betekent, denk ik, dat wij als eerste vervolgstap het ontwerp van de samenwerkingsovereenkomst, zoals genoemd in het oorspronkelijke raadsvoorstel van het college, met belangstelling tegemoetzien. Het amendement, dat mede wordt ingediend door het CDA, de VVD, D66, Voorschoten Lokaal Sterk, de SP, ONS Voorschoten en GroenLinks, luidt:

"Amendement 122.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 27 mei 2021,

gezien het raadsvoorstel nr. Z/20/043433/238313,

constaterende dat:

- a. de energietransitie van de gebouwde omgeving, en daarbinnen de warmtetransitie, tot doelstelling heeft de realisatie van reductie CO₂- en andere broeikasgasemissies door een vermindering van verbruik van fossiele energie in de gebouwde omgeving;*
- b. de complexiteit van de warmtetransitie en de hiermee samenhangende vraagstukken een bovengemeentelijke aanpak vereisen, complementair aan allerlei initiatieven die op gemeentelijk niveau worden genomen;*

overwegende dat:

- c. de gemeenten Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude willen samenwerken om de uitdagingen op het brede terrein van de warmtetransitie succesvol tegemoet te kunnen treden;*
- d. onderdeel van deze samenwerking is het onderzoek naar de aansluiting op een open bovenregionaal transportnetwerk WarmtelinQ+ in de Leidse regio met het oog op het kunnen benutten van betaalbare en duurzame warmte uit de Rotterdamse haven en de mogelijke beschikbaarheid van geothermie waarvoor - ook gelet op de rol van regionale stakeholders zoals woningbouwcorporaties en netbeheerders - een professionele organisatie noodzakelijk is met expertise waarover de afzonderlijke gemeentes niet, dan wel slechts ten dele beschikken;*
- e. de warmte-infrastructuur van bepaalde samenwerkende gemeenten beter aansluit op de WarmtelinQ+ dan andere gemeenten;*
- f. veel technieken welke mogelijkterwijs beter aansluiten op de vraag van Voorschoten ten aanzien van duurzame warmtetransitie, nog in de kinderschoenen staan;*

voorts overwegende dat:

- g. zorggedragen moet worden voor een ontwikkeltraject dat de kaderstellende en controlerende verantwoordelijkheid van de gemeenteraden borgt;*

van mening dat:

- h. de in het raadsvoorstel opgenomen beslispunten nadere precisering vereisen*
 - om mogelijke misverstanden over de aard en de reikwijdte van de besluitvorming zo veel mogelijk te voorkomen en uit te sluiten;*
 - omdat het aanbeveling verdient duidelijke momenten in de tijd aan te wijzen waarop over de voortgang van dit traject wordt teruggekoppeld aan de gemeenteraden;*

Besluit de beslispunten in het raadsvoorstel te vervangen door de volgende tekst.

De gemeenteraad van Voorschoten besluit:

- 1. ermee in te stemmen dat Voorschoten met de Holland Rijnland-gemeenten Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, en Zoeterwoude gaat samenwerken op het terrein van de warmtetransitie,*
 - a) met als doel gezamenlijk te komen tot meer en snellere CO₂-reductie dan elk van de gemeenten afzonderlijk kan bereiken;*

- b) waarbij de volle breedte van de warmtetransitie in de samenwerking object van onderzoek is, waaronder een diversiteit van mogelijke bronnen, zoals restwarmte en geothermie;*
- c) waarbij het borgen van publieke waarden - zoals betaalbaarheid en haalbaarheid voor inwoners, een betrouwbaar energiesysteem, laagste maatschappelijke kosten - steeds de centrale toets blijft bij het maken van keuzes;*
- 2. *verzoekt het college zorg te dragen voor tijdige, periodieke terugkoppeling naar de raad over de voortgang van het traject;*

en besluit voorts:

- 3. *a. in te stemmen met het voorstel om vanuit het samenwerkingsverband, in de vorm van een verkennend onderzoek, de mogelijkheden en meerwaarde te onderzoeken naar een vanaf 1.1.2023 op te bouwen regionaal investeringsfonds;*
- b. het college te verzoeken de resultaten van dit verkennend onderzoek uiterlijk begin januari 2022 voor te leggen aan de raden;*
- c. bij een positieve beoordeling van dit onderzoek, uiterlijk in de context van Voorjaarsnota/Kaderbrief voorjaar 2022, te besluiten over een aan de gemeenteraden voor te leggen voorstel over genoemd regionaal investeringsfonds;*

en besluit tenslotte:

- 4. *dat hiervoor de benodigde middelen worden vrijgemaakt in de vorm van een eenmalige bijdrage uit de concernreserve van Voorschoten van maximaal € 184.843 voor de periode tot eind 2022, waarbij ervan uit wordt gegaan dat het Rijk daadwerkelijk de in het advies aan de Raad voor het Openbaar Bestuur voorgerekende uitvoeringslasten van het klimaatkoord beschikbaar stelt;*
- 5. *het college te mandateren om ter uitvoering van dit besluit - en voor zover het geen onomkeerbare rechtshandelingen betreft - afspraken te maken met partijen teneinde aan een collectieve oplossing voor de warmtetransitie binnen de Leidse regio gestalte te geven."*

De heer **Reinke** (VVD): Voorzitter. Wij kunnen ons aansluiten bij de woorden van de heer De Graaf. Er is een gezamenlijk amendement ingediend waar we allemaal achter staan. Tijdens de commissiebehandeling is bij monde van de heer Cramwinckel toegezegd dat er inderdaad goed gekeken kan worden naar de uitwisseling van belangen in de regio bij de samenwerking hierin. Verder kunnen wij meegeven dat wij dit in de regio hebben besproken met de partijen en dat we zien dat er positieve reacties komen op het amendement dat hier in Voorschoten wordt aangenomen. We hebben er dus goede hoop op dat we hiermee ook als samenwerkende regio verder kunnen.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Ik wil mede namens mijn collega Ad de Graaf alle collega's, van VVD tot Voorschoten Lokaal Sterk, van Adriaan Andringa tot Glenn Zeelt, van A tot Z, nog bedanken voor hun medewerking aan het formuleren van het amendement. U was nog geen burgemeester toen wij dit deden, maar even ook voor u: er lag een oorspronkelijk raadsvoorstel waarvan wij zeiden dat het voor mijn overbuurman of overbuurvrouw niet te begrijpen was. We hebben er echt veel tijd in gestoken en we zijn er echt voor gaan zitten om het te vertalen en inzichtelijk te maken. Ik ben blij dat alle collega's dit hebben ondersteund. Gelet op alle regionale stukken die we in de commissie WRG besproken hebben, krijg je ook een positieve respons. Ik vind zelf ook dat we, zoals we vanavond in de commissie hebben gewisseld, in de regio best heel assertief mogen zijn. Dat betekent dat we daar ook zelf ons eigen steentje aan bijdragen. Daar was ik me niet van bewust toen we hiermee begonnen, maar je merkt het aan de reacties vanuit de regio: Voorschoten heeft een stem, een voice. Ik denk dat dat heel belangrijk is.

De heer **Bos** (GroenLinks): Voorzitter. We hebben hierover inderdaad een goede discussie gehad in de commissievergadering. Daar zijn geen zaken meer in veranderd. Wij zijn blij met dit initiatief om dit in de regio op te pakken en deze samenwerking op te zoeken. Het amendement is een verbetering die over dat proces heen is gegaan. Dat kunnen wij gewoon steunen.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Naar de inzichten van nu of eigenlijk al van een paar jaar geleden moeten we van het gas af. Dat zij zo. We gaan alternatieven zoeken. Het warmtenet is er daar één van. We zijn er op dit moment nog niet van overtuigd dat een warmtenet voor Voorschoten, althans voor een deel van Voorschoten, een goede en verstandige keuze is. We kunnen

wel begrijpen dat Leiden, Oegstgeest en Leiderdorp daar wat anders in zitten, maar samen zijn we sterk. Onderzoek het en wellicht kan de uitkomst van het onderzoek ons ervan overtuigen dat een warmtenet een reële optie kan zijn. Het amendement hebben wij mede-ingediend en steunen we uiteraard.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Wij stemmen voor het amendement. We willen nog wel meegeven dat de twijfels over WarmtelinQ het belang onderstrepen van het zorgvuldig en compleet in beeld brengen van "duurzaam, haalbaar en betaalbaar", want de lessen van het Rekenkamerrapport over het Warmtebedrijf van Rotterdam uit 2019 luidden: oppassen voor bestuurlijke overmoed en de raad goed, volledig en tijdig informeren. De angst voor gezichtsverlies, wensdenken en het structureel onderschatten van risico's bezorgden het Warmtebedrijf maar vooral de samenleving een politiek en financieel fiasco, aldus de RKC. Hier moeten wij echt van leren. Leiden denkt erover om een expertcommissie in te stellen. D66 vindt het verstandig om die met de zes gemeenten gezamenlijk in te stellen. D66-woordvoerders uit betrokken gemeenten hebben gezamenlijk over het amendement gesproken. Ook wij zijn dus heel actief in de regio. Eenieder blijkt heel veel tijd te hebben gespendeerd aan het doorgronden van het dossier. Het is niet vanzelfsprekend dat politieke partijen informatie met elkaar delen; denk aan de lokale partijen. De vraag hoe we een informatieachterstand voorkomen, speelt zowel bij participatietrajecten als bij raadsleden. D66 vindt dat we hier op een ander moment een oplossing voor moeten vinden, omdat dit rechtstreeks onze democratie raakt.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. De inhoudelijke kant van het voorstel hebben we uitgebreid besproken in de commissie, eigenlijk ook al in een aantal commissievergaderingen daarvoor. Daar is niet zoveel discussie meer over. Het amendement is door alle partijen ondertekend en mede-ingediend. Ook daar is dus niet echt een inhoudelijke discussie over. Daar ga ik ook niet te veel tijd aan besteden. Ik sluit me wat dat betreft aan bij de zaken die eerder zijn gezegd.

Het punt dat mevrouw Schroot zojuist naar voren brengt - hoe gaat het nu verder en hoe regelen we dit? - is wel een punt waar ik nog wat twijfels bij heb. Dat zie je ook aan de manier waarop dit amendement op dit moment moet worden behandeld, want het is een besluit van zes afzonderlijke gemeenteraden. Als Voorschoten dit amendement aanneemt - dat gaat gebeuren, want we hebben het allemaal ondertekend - zullen de andere gemeenteraden dit amendement dus ook moeten aannemen, want anders zijn er straks twee of misschien wel drie verschillende voorstellen en hebben de verschillende raden een verschillend besluit genomen. Dat is wel iets waar ik me zorgen over maak bij deze vorm van samenwerking: óf het gaat heel traag omdat alle raden eenzelfde wijziging moeten aannemen, óf er gaan allemaal verschillende richtingen gekozen worden, óf er kan niks gewijzigd worden. Kortom, dit is niet ideaal. Dat wil niet zeggen dat ik een beter alternatief heb, maar ik zou het college wel willen vragen om bij een samenwerking zoals deze, waar potentieel heel veel geld mee gemoeid is, waarbij grote belangen op het spel staan en waar eigenlijk besluiten worden genomen die nieuw zijn voor de hele regio, met de gemeenten in de regio te komen tot een betere besluitvorming in deze zaak, zodat de besluitvorming in de toekomst, als dit warmtenet er komt, makkelijker en toch democratisch kan.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Alle fracties hebben amendement 122 ingediend. Het is mooi om te zien dat we allemaal samen sterk staan. Ik ben ook heel benieuwd hoe de regio dit gaat oppakken. Ik ben dus benieuwd naar alle antwoorden.

Wethouder **Spil**: Voorzitter. Om te beginnen wil ik u allemaal bedanken voor uw tijd voor een extra raadsvergadering zo laat op de donderdagavond. Dat is bijzonder en ik dank u ervoor dat u dat allemaal doet. Ik wil u ook hartelijk bedanken voor de goede samenwerking binnen het amendement en wat daarvan gekomen is. Dat geeft aan dat we in Voorschoten constructief kunnen samenwerken en daarmee ook een vuist kunnen maken naar de regio, zoals meneer Bremmer al een paar keer gezegd heeft.

Op dit moment is in Katwijk het besluit al genomen dat het wil samenwerken, gebaseerd op het oorspronkelijke besluit. Daar is alleen nog een amendement waarmee het geld in tweeën worden gedeeld. Er komt over een paar maanden dus nog een nieuw voorstel over het tweede deel van het geld. Dat hangt af van het plan van aanpak dat nu in de maak is. Zoeterwoude heeft vanavond ook de raadsvergadering; daar heb ik nog niets van gehoord. Ik hoorde van Leiden, Leiderdorp en Oegstgeest dat de raadsleden daar inderdaad geïnteresseerd zijn in het amendement van

Voorschoten, maar daar zal de raadsvergadering volgende week plaatsvinden of ergens rond die tijd. Tot zover de update.

Het amendement wijkt niet af van datgene wat in het besluit van andere gemeenten staat. We hebben ongeveer wekelijks overleg tussen alle wethouders over dit onderwerp. Dit soort dingen houden we juist strak in de gaten. Ik heb dit dus ook gedeeld met de andere wethouders. Zij vonden het eigenlijk ook een ontzettend mooi amendement. Ook van hen dus complimenten aan de makers daarvan.

Meneer Maassen heeft gelijk: wij moeten sowieso op zoek gaan naar een manier waarop we goed kunnen samenwerken en de raad goed kunnen betrekken, zonder dat ook de raad iedere keer over dit onderwerp gaat praten, want dat lijkt me ook een beetje veel. Hoe dat eruit komt te zien, weet ik nog niet. De samenwerkingsovereenkomst zal het eerste moment zijn. We zijn nu bezig met het maken van het plan van aanpak. Ik denk dat dat mooie momenten zijn om een keertje met de benen op tafel te gaan kijken hoe we dit de komende tijd het beste in goede banen kunnen leiden.

De **voorzitter**: Er is behoefte aan een tweede termijn.

De heer **De Graaf** (PvdA). Voorzitter. Mevrouw Spil verwees aan het eind van haar eerste termijn naar de conceptsamenwerkingsovereenkomst die wordt opgesteld. Ik denk dat het heel nauw luistert, want we zijn nu wel samen, maar het is de vraag of je straks op alle momenten nog steeds samen bent. Maar wat in ieder geval door iedereen wordt gedeeld, is de noodzaak van een heel zorgvuldige procesgang met een heel stevige betrokkenheid vanuit de gemeenteraad. Daarom ga ik ervan uit dat de samenwerkingsovereenkomst die nu wordt opgesteld, eerst in conceptvorm aan de raad wordt voorgelegd alvorens die definitief wordt vastgesteld. Dat is helemaal conform de tekst van ons amendement. Voor het overige prijzen we onszelf gelukkig met deze samenwerking.

De heer **Reinke** (VVD): Voorzitter. Ik sluit me alweer volledig aan bij de woorden van de heer De Graaf.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Ik sluit me ook aan bij de vorige sprekers, Reinke en De Graaf. Ik dank wethouder Spil voor haar inzet in dezen en ik heb vertrouwen in haar krachtige voice in de Leidse regio.

De heer **Bos** (GroenLinks): Voorzitter. Ik heb verder geen vragen of opmerkingen meer.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Ik heb geen aanvullingen op wat eerder gezegd is.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Ook ik heb geen aanvullingen. Ik sluit me aan bij de vorige sprekers.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Geen verdere opmerkingen.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Volgens mij is alles gezegd.

Wethouder **Spil**: Voorzitter. Nog even een reactie op de vraag van de heer De Graaf over het in concept voorleggen van het raadsvoorstel. Dat is natuurlijk goed. Dat past bij datgene wat u vraagt en wat we met z'n allen willen. Over de vorm zou ik nog wel even in overleg willen gaan, want we kunnen niet alles in de vorm van raadsvoorstellen gieten. Je kunt een concept niet meteen verwerken in een raadsvoorstel als de andere vijf gemeenten dat niet doen. Ook daarvoor zullen we dus een vorm moeten vinden waarmee de raad gewoon in positie is, maar waarmee we ook binnen de regio samen kunnen werken om de goede vibe die er nu is, te kunnen behouden.

De **voorzitter**. Ik sluit de beraadslaging. We gaan over tot de besluitvorming.

In stemming komt amendement 122 van de PvdA, het CDA, de VVD, D66, Voorschoten Lokaal Sterk, de SP, ONS Voorschoten en GroenLinks.

Het amendement wordt met algemene stemmen aangenomen.

In stemming komt het geamendeerde voorstel.

Het geamendeerde voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

3. Bekrachtiging geheimhouding

Het voorstel wordt zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

4. Sluiting

De **voorzitter**: Ik sluit deze raadsvergadering. Ik dank u voor uw tijd en uw inbreng.

De voorzitter sluit om 23.00 uur de vergadering.

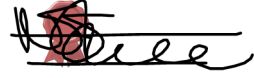
Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 10 juni 2021.

De griffier,

Drs. B.J. Urban

De voorzitter,

Drs. N. Stemerding